

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/νση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Π.Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.:200

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Γραμματεία Υφυπουργού Εργασίας
και Κοινωνικής Ασφάλισης (Τομέας
Κοινωνικής Ασφάλισης) Πολιτική Γραμματεία

ΘΕΜΑ: «Προσμέτρηση προϋπηρεσίας στο Δημόσιο των εργαζομένων με σύμβαση ορισμένου χρόνου ή ιδιωτικού δικαίου, για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος».

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 3568/20.02.2025 Ερώτηση.

Σε απάντηση της παραπάνω Ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Π. Παππά, σχετικά με τη δυνατότητα από ασφαλισμένους του πρ. Δημοσίου (νυν e-ΕΦΚΑ) να προσμετρήσουν το χρόνο εργασίας τους στο δημόσιο με σύμβαση ορισμένου ή αορίστου χρόνου πριν τον διορισμό τους, για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Α. Στις διατάξεις των άρθρων 11 και 12 του Π.Δ. 169/2007 (Α' 210) ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 11 -Θεμελιωτική συντάξιμη υπηρεσία

«.....Δεν υπολογίζεται σαν συντάξιμος ο χρόνος οποιασδήποτε υπηρεσίας αν χρησίμευσε ή θα χρησιμεύσει σύμφωνα με νόμο για απόκτηση δικαιώματος σύνταξης ως τακτικού ή με σύμβαση υπαλλήλου ασφαλισμένου σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό Οργανισμό κύριας ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένου και του Δημοσίου ή σε διεθνή Οργανισμό στον οποίο συμμετέχει και η Ελλάδα, καθώς και αν για το χρόνο αυτόν καταβλήθηκε ή θα καταβληθεί, μετά την απομάκρυνση του υπαλλήλου ή του στρατιωτικού, εφάπαξ αποζημίωση ή χρηματική αμοιβή, εκτός αν αυτή επιστραφεί.....».

Άρθρο 12 -Συντάξιμη υπηρεσία που προσμετράται

1. «Συντάξιμη λογίζεται και προσμετράται στις υπηρεσίες του προηγούμενου άρθρου:

α).....

β) Η προγενέστερη υπηρεσία με μηνιαίο μισθό, με μηνιαία ή ημερήσια αποζημίωση ως έκτακτων, αναπληρωτών, προσωρινών υπαλλήλων ή υπαλλήλων που αμείβονται από ειδικά

κονδύλια του προϋπολογισμού, η οποία παρασχέθηκε μετά τη συμπλήρωση του 17ου έτους της ηλικίας τους ή, για όσους στη συνέχεια μονιμοποιήθηκαν σε υπηρεσία του ίδιου Υπουργείου, μετά τη συμπλήρωση του 15ου έτους.

Στην παραπάνω περίπτωση περιλαμβάνεται και η προγενέστερη υπηρεσία που παρασχέθηκε με οποιαδήποτε ιδιότητα και σχέση έκτακτου, με σύμβαση, με μηνιαίο μισθό ή ημερομίσθιο, πρόσκαιρου ή με αποκοπή υπαλλήλου ή υπηρέτη που εργάζεται με πλήρες ωράριο και αμείβεται από ειδικά (εθνικά) κονδύλια του προϋπολογισμού ή από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 του Ν.Δ. 2421/1953 ή από άλλα παρόμοια του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

2. Λογίζεται σαν συντάξιμος και προσμετράται στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία και ο χρόνος των παρακάτω προϋπηρεσιών των δημόσιων υπαλλήλων.

α) Ο χρόνος προϋπηρεσίας σε Ιδρύματα και Οργανώσεις Διεθνείς ή άλλων χωρών εφόσον την εκπλήρωση των σκοπών τους ανέλαβε το Κράτος με τις δημόσιες υπηρεσίες του.

β) Ο χρόνος προϋπηρεσίας σε Δήμους ή Ενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων.

γ) Κάθε προϋπηρεσία στο εσωτερικό ή εξωτερικό, αν και για όσο χρονικό διάστημα αυτή απαιτείται σαν προσόν για την πρόσληψη υπαλλήλου στη δημόσια υπηρεσία, εφόσον ο υπάλληλος αποχωρεί τελικά από τη θέση αυτή. Σε περίπτωση διορισμού ή μετακίνησης του υπαλλήλου σε άλλη θέση ο χρόνος υπηρεσίας που του χρησίμευσε σαν προσόν διορισμού σε προηγούμενη θέση, σε καμιά περίπτωση δεν αναγνωρίζεται ως συντάξιμος στη νέα θέση, εκτός αν η προηγούμενη θέση αποτελεί προϋπόθεση διορισμού στην τελευταία θέση. Ως προϋπηρεσία για την εφαρμογή της περίπτωσης αυτής νοείται και η δικηγορική, η ιατρική κ.λ.π., καθώς και ο χρόνος για την απόκτηση της ειδικότητας που απαιτείται ως προσόν για την πρόσληψη του υπαλλήλου, σε καμιά όμως περίπτωση και ο χρόνος μαθητείας ή πρακτικής άσκησης ή εμπειρίας που τυχόν απαιτήθηκε για την απόκτηση άδειας άσκησης επαγγέλματος. Ο χρόνος προϋπηρεσίας που προσμετράται δεν μπορεί να υπερβαίνει τη δεκαετία.

Προκειμένου για υπάλληλο που προσλήφθηκε για πρώτη φορά από 1.1.1983 και μετά, εφόσον για την προϋπηρεσία του η οποία απέτέλεσε προσόν διορισμού κατά τα ανωτέρω, έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές σε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 10 ή 11 του ν. 1405/1983.

3....4. Όλη η προγενέστερη υπηρεσία δημόσιου υπαλλήλου ως τακτικού ή έκτακτου ή δόκιμου ή με σύμβαση υπαλλήλου σε νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με μηνιαίο μισθό ή μηνιαία ή ημερήσια αποζημίωση λογίζεται σαν συντάξιμη από το Δημόσιο και προσμετράται στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του.

Όλη η προγενέστερη υπηρεσία υπαλλήλου Ν.Π.Δ.Δ. ως τακτικού ή έκτακτου ή με σύμβαση υπαλλήλου στο Δημόσιο με μηνιαίο μισθό ή μηνιαία ή ημερήσια αποζημίωση λογίζεται σαν συντάξιμη από το Ν.Π.Δ.Δ. ή τον οικείο ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης, ο οποίος βαρύνεται σύμφωνα με το νόμο με τη συνταξιοδότηση του υπαλλήλου και προσμετράται στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του.

Οι υπηρεσίες των προηγούμενων εδαφίων δεν μπορούν να λογισθούν σαν συντάξιμες πριν από τη συμπλήρωση πλήρους πενταετούς πραγματικής υπηρεσίας τακτικού υπαλλήλου στην τελευταία υπηρεσία, εκτός από τις περιπτώσεις θανάτου ή απόλυσης για κατάργηση θέσης ή αναστολής των συνταγματικών διατάξεων για την ισοβιότητα και μονιμότητα των υπαλλήλων.

Όπου η συνταξιοδοτική νομοθεσία, που ισχύει, προβλέπει για την προσμέτρηση προϋπηρεσίας στο Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ. χρόνο υπηρεσίας τακτικού υπαλλήλου στην τελευταία υπηρεσία μικρότερο από μία πενταετία, οι παραπάνω υπηρεσίες μπορούν να λογισθούν σαν συντάξιμες όταν συμπληρωθεί ο μικρότερος αυτός χρόνος.

Επίσης οι υπηρεσίες αυτές δεν μπορούν να λογισθούν σαν συντάξιμες εφόσον παρασχέθηκαν όχι κατά κύριο βιοποριστικό επάγγελμα και με το πλήρες ωράριο εργασίας που ορίζεται από το νόμο για κάθε περίπτωση.

Ειδικές προϋποθέσεις και περιορισμοί που προβλέπονται από τη συνταξιοδοτική νομοθεσία του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή ασφαλιστικού οργανισμού κύριας ασφάλισης, που φέρουν το βάρος της συντάξεως, και οι οποίοι αναφέρονται στην αναγνώριση προϋπηρεσιών εξακολουθούν να ισχύουν, εφόσον δεν είναι αντίθετοι με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής.

.....12.Λογίζεται σαν συντάξιμος και προσμετράται στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του υπαλλήλου ο χρόνος παροχής υπηρεσίας με σύμβαση μίσθωσης έργου ή με ανάθεση εργασίας κατ' αποκοπή, εφόσον οι υπηρεσίες αυτές έχουν χαρακτηριστεί με διάταξη νόμου ή με δικαστική απόφαση ότι διανύθηκαν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου (εξαρτημένης) ή εφόσον σύμφωνα με τα υπηρεσιακά έγγραφα συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) απασχόληση κατά το συνηθισμένο δημοσιοϋπαλληλικό ωράριο.

β) παροχή εργασίας στο χώρο της δημόσιας υπηρεσίας και με την άμεση εποπτεία της και

γ) αμοιβή ανάλογη με αυτών που προσλαμβάνονται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.»

Β. Με τον ν. 4387/2016 (Α' 85) υπήχθησαν πλέον στον ε - ΕΦΚΑ, με όλους τους άλλους ασφαλισμένους, και οι υπάλληλοι - λειτουργοί του Δημοσίου, καθώς και οι Στρατιωτικοί. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 α' και β' του ν. 4387/2016:

«1.α. Από 1.1.2017 οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί της Βουλής, των Ν.Π.Δ.Δ. και των ΟΤΑ α' και β' βαθμίδας, οι ιερείς και οι υπάλληλοι των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου υπάγονται για κύρια σύνταξη στο ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) που συνιστάται με τις διατάξεις του άρθρου 51 και οι συντάξεις τους κανονίζονται και καταβάλλονται με βάση τις ρυθμίσεις του παρόντος.

β. Για τις προϋποθέσεις θεμελίωσης σύνταξης εξ ιδίου δικαιώματος, καθώς και για τα όρια ηλικίας καταβολής της σύνταξης των ανωτέρω προσώπων, εξακολουθούν να έχουν εφαρμογή οι οικείες διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, όπως αυτές ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού».

Περαιτέρω, με το άρθρο 19 παρ. 6 του ν. 4387/2016 (Α' 85), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 26 του ν. 4670/2020 (Α' 43), ορίζονται τα ακόλουθα:

«6. Για τα πρόσωπα που προσλήφθηκαν για πρώτη φορά στο Δημόσιο πριν την 1η.1.1983 και έχουν πραγματοποιήσει χρόνο ασφάλισης σε περισσότερους από έναν φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς που εντάχθηκαν στον Ε.Φ.Κ.Α., ισχύουν τα εξής:

α. Για αιτήσεις συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί έως την 13η.5.2016, εφαρμόζονται τα άρθρα 1 έως 6 του ν. 1405/1983 (Α' 180).

β. Από 13.5.2016 εξακολουθούν να εφαρμόζονται τα άρθρα 1 έως 6 του ν. 1405/1983, μόνο για τα πρόσωπα για τα οποία δεν έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές για κύρια σύνταξη στο Δημόσιο.

γ. Για χρόνο ασφάλισης, για τον οποίο έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου περί συνυπολογισμού διαδοχικού χρόνου ασφάλισης και δεν απαιτείται αναγνώριση του χρόνου αυτού, εφόσον υποβληθεί η αίτηση συνταξιοδότησης μετά τις 13.5.2016.

Το ίδιο ισχύει και για τις εκκρεμείς αιτήσεις αναγνώρισης κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4387/2016, σε οποιοδήποτε στάδιο έκδοσης της σχετικής πράξης αναγνώρισης, εφόσον υποβληθεί αίτηση συνταξιοδότησης μετά τις 13.5.2016.

Πράξεις αναγνώρισης που έχουν εκδοθεί προ της 13ης.5.2016 και αφορούν χρόνο για τον οποίο είχαν καταβληθεί εισφορές, για πρόσωπα που υποβάλουν αίτηση συνταξιοδότησης μετά τις 13.05.2016, παραμένουν ισχυρές, με την επιφύλαξη του άρθρου 66 του π.δ. 169/2007 (Α' 210)»

Γ. Από τον συνδυασμό των ως άνω αναφερομένων διατάξεων, προκύπτουν τα εξής:

α) χρονικά διαστήματα για τα οποία δεν έχουν καταβληθεί εισφορές, δεν έχουν αναγνωριστεί ως χρόνος ασφάλισης, σύμφωνα με τα άρθρα 1 έως 6 του ν. 1405/1983 (Α' 180) ή δεν προβλέπεται η αναγνώρισή τους από διατάξεις νόμου, δεν συμπεριλαμβάνονται στον συντάξιμο χρόνο ασφάλισης του Δημοσίου.

β) σύμφωνα με τις ως άνω σχετικές νομοθετικές διατάξεις που διέπουν τη συνταξιοδότηση των δημοσίων υπαλλήλων και υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., για τους οποίους έχει διανυθεί χρόνος ασφάλισης με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου ή αορίστου χρόνου ή ακόμη και χρόνος παροχής υπηρεσίας με σύμβαση μίσθωσης έργου (εφόσον οι υπηρεσίες αυτές έχουν χαρακτηριστεί με διάταξη νόμου ή με δικαστική απόφαση ότι διανύθηκαν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου / εξαρτημένης εργασίας), εφαρμόζονται οι διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης (άρθρο 19 του ν.4387/2016, όπως αντικαταστάθηκε και ισχύει με το άρθρο 26 του ν.4670/2020), τόσο ως προς τον συνυπολογισμό όλου του χρόνου ασφάλισης που διανύθηκε σε πρ. φορείς του ε-ΕΦΚΑ , όσο και ως προς την θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος από τον τελευταίο φορέα (πρ. Δημόσιο), εφαρμοζόμενων των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης μετά την ενοποίηση του ασφαλιστικού βίου των συνταξιούχων.

Συμπερασματικά, με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 19 του ν. 4387/2016 (Α' 85), επήλθε σημαντική βελτίωση της διαδικασίας συνυπολογισμού του διαδοχικού χρόνου ασφάλισης. Από την έναρξη ισχύος του νόμου, ήτοι από 12.5.2016, για τα πρόσωπα που προσλήφθηκαν, για πρώτη φορά, στο Δημόσιο πριν από την 01.01.1983, για τον χρόνο ασφάλισης, για τον οποίο έχουν καταβάλει τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές σε φορείς που εντάχθηκαν στον ε – Ε.Φ.Κ.Α., δεν απαιτείται πλέον η αναγνώρισή του, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 6 του ν. 1405/1983 (Α' 180) και δεν καταβάλλεται συμπληρωματική εισφορά. Ο χρόνος αυτός συνυπολογίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης που καθορίζονται στο άρθρο 19 του ν. 4387/2016 (Α' 85).

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ANNA ΕΥΘΥΜΙΟΥ